

Atodiad i Chweched Fframwaith Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru (SLICC) ar gyfer 2023/24 a 2024/25.

Roedd chweched fframwaith Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru¹ *'Llyfrgelloedd Cysylltiedig ac Uchelgeisiol'* i fod i ddod i ben yn 2020, pan fyddai fframwaith newydd yn cael ei greu. Fodd bynnag, oherwydd effaith y pandemig, gwelwyd oedi wrth ddatblygu'r seithfed fframwaith ac mae'r chweched fframwaith yn cael ei estyn am ddwy flynedd arall, gan ymgorffori mân ddiwygiadau.

Mae'r tabl ar y tudalennau a ganlyn yn tynnu sylw at y newidiadau a wnaed i'r Chweched Fframwaith. Mae'r tabl isod yn disodli tudalennau 10–20 o'r chweched fframwaith fel y mae ar hyn o bryd. Bydd y fersiwn ddiwygiedig hon yn berthnasol i'r blynyddoedd 2023/24 a 2024/25.

Crynodeb o'r newidiadau:

- Mae llai o ofynion adrodd fel y bo'r baich ar yr awdurdodau yn cael ei ysgafnhau.
- Hawliau Craidd SLICC
 - Nid yw'r Hawliau Craidd (HCSLICC) sy'n rhan o SLICC ar hyn o bryd yn newid, ond gwnaed rhai mân ddiwygiadau i'r geiriad. Crëwyd un HCSLICC newydd.
 - HCSLICC 7 – Rydym wedi rhoi 'cyfarpar digidol' yn lle 'cyfrifiaduron' er mwyn ystyried yr amrywiaeth ehangach o offer (iPads etc) sydd ar gael mewn llyfrgelloedd erbyn hyn.
 - HCSLICC 13 – mae'r hawl hon yn HCSLICC newydd (yn lle DA13) sy'n canolbwyntio ar gymorth digidol i ddefnyddwyr. Bydd yn dweud yn glir yn y canllawiau ei fod yn cynnwys cymorth anffurfiol a chymorth a raglennwyd. Ni phennwyd unrhyw dargedau oherwydd mai HCSLICC ydyw, a dylai lefel y ddarpariaeth fod yn unol â'r capasiti a'r cyfleusterau sydd ar gael mewn mannau gwasanaeth unigol.
- Dangosyddion ansawdd SLICC
 - Rydym wedi dileu pedwar DA, wedi diwygio'r targedau, ac wedi addasu'r geiriad mewn eraill.
 - Dilëwyd DA 3 a rhoddwyd HCSLICC 13 yn ei le – gweler uchod
 - Dilëwyd DA 11 ac fe'i cynhwyswyd yn HCSLICC 7
 - Dilëwyd DA 12
 - Dilëwyd DA 15

¹ [Mesur y gwasanaethau llyfrgelloedd cyhoeddus: ein safonau | LLYW.CYMRU](#)

Yr Hawliau Craidd

Cafodd casgliad o hawliau craidd llyfrgell ar gyfer dinasyddion Cymru eu hymgorffori yn gyntaf yn Gwneud Gwahaniaeth, sef pumed fframwaith ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru. Mae'r hawliau hyn bellach wedi cael eu diwygio a newid eu ffocws ar gyfer y chweched fframwaith hwn, er mwyn rhoi modd i'r cyhoedd wybod beth y gallant ei ddisgwyl gan eu gwasanaeth llyfrgell cyhoeddus.

Caiff yr hawliau hyn yn y lle cyntaf eu hunanasesu gan bob awdurdod. Pennir nifer o gwestiynau yn y ddogfen Canllawiau, a rhaid i'r awdurdod ystyried y rhain wrth wneud eu hunanasesiad. Nid oes angen gallu ateb pob cwestiwn yn gadarnhaol i gyflawni'r hawl graidd, ond dylid darparu cyfiawnhad dros yr asesiad, a allai gyfeirio at ddarpariaeth berthnasol arall. Caiff yr hunanasesiad ei gymedroli gan IAALL, yr Ymgynghorydd Annibynnol, a Grŵp Cyfeirio bychan o uwch lyfrgellwyr i sicrhau cysondeb rhwng awdurdodau.

Cafodd casgliad o hawliau craidd llyfrgell ar gyfer dinasyddion Cymru eu hymgorffori yn gyntaf yn Gwneud Gwahaniaeth, sef pumed fframwaith ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru. Mae'r hawliau hyn bellach wedi cael eu diwygio a newid eu ffocws ar gyfer y chweched fframwaith hwn, er mwyn rhoi modd i'r cyhoedd wybod beth y gallant ei ddisgwyl gan eu gwasanaeth llyfrgell cyhoeddus.

Caiff yr hawliau hyn yn y lle cyntaf eu hunanasesu gan bob awdurdod. Pennir nifer o gwestiynau yn y ddogfen Canllawiau, a rhaid i'r awdurdod ystyried y rhain wrth wneud eu hunanasesiad. Nid oes angen gallu ateb pob cwestiwn yn gadarnhaol i gyflawni'r hawl graidd, ond dylid darparu cyfiawnhad dros yr asesiad, a allai gyfeirio at ddarpariaeth berthnasol arall. Caiff yr hunanasesiad ei gymedroli gan yr Is-adran Ddiwylliant, yr Ymgynghorydd Annibynnol, a Grŵp Cyfeirio bychan o uwch lyfrgellwyr i sicrhau cysondeb rhwng awdurdodau.

Fframwaith 6	Estyniad – Blynyddoedd 2023-24/2024-25	Canllawiau
<p>HCSLICC 1</p> <p>Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn rhad ac am ddim i ymuno â nhw, ac yn agored i bawb.</p>	<p>HCSLICC 1</p> <p>Mae llyfrgelloedd yng Nghymru yn rhad ac am ddim i ymuno â nhw, ac yn agored i bawb.</p>	<p>Dim newid</p>
<p>HCSLICC 2</p> <p>Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn sicrhau bod staff cyfeillgar, gwybodus a chymwysedig wrth law i helpu.</p>	<p>HCSLICC 2</p> <p>Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn sicrhau bod staff cyfeillgar, gwybodus a chymwysedig wrth law i helpu.</p>	<p>Dim newid</p>
<p>HCSLICC 3</p> <p>Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn darparu mynediad at ystod o wasanaethau, gweithgareddau ac adnoddau o safon uchel mewn sawl fformat i gefnogi dysgu gydol oes, lles a datblygiad personol, cyfranogiad cymunedol, a diwylliant a hamdden.</p>	<p>HCSLICC 3</p> <p>Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn darparu mynediad at ystod o wasanaethau, gweithgareddau ac adnoddau o safon uchel mewn sawl fformat i gefnogi dysgu gydol oes, iechyd a lles personol, cyfranogiad cymunedol, profiadau diwylliannol, hamdden, a darllen er pleser.</p>	<p>Dim newid</p>
<p>HCSLICC 4</p> <p>Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn darparu gwasanaethau, cyfleusterau ac adnoddau gwybodaeth priodol i unigolion a grwpiau sydd ag anghenion arbennig.</p>	<p>HCSLICC 4</p> <p>Mae llyfrgelloedd yng Nghymru yn darparu gwasanaethau, cyfleusterau ac adnoddau gwybodaeth priodol i unigolion a grwpiau sydd ag anghenion arbennig.</p>	<p>Dim newid</p>
<p>HCSLICC 5</p>	<p>HCSLICC 5</p>	<p>Dim newid</p>

Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn darparu gofod ffisegol diogel, deniadol a hygyrch sydd ag oriau agor addas dan ofal staff.	Mae llyfrgelloedd yng Nghymru yn darparu gofod ffisegol diogel, deniadol a hygyrch sydd ag oriau agor addas dan ofal staff.	
HCSLICC 6 Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn benthyca llyfrau am ddim ac yn cynnig mynediad am ddim i wybodaeth, gan gynnwys adnoddau gwybodaeth ar-lein ar gael 24 awr y dydd.	HCSLICC 6 Mae llyfrgelloedd yng Nghymru yn benthyca llyfrau am ddim ac yn cynnig mynediad am ddim i wybodaeth, gan gynnwys adnoddau gwybodaeth ar-lein ar gael 24 awr y dydd	<i>Bydd y diffiniad a'r dull gweithredu'n cael eu diwygio ar y templed adrodd er mwyn ymdrin ag achosion lle mae rhai gwasanaethau'n nodi eu bod yn codi 'ffi weinyddu' ond bod pobl yn dal i gael benthyg adnoddau yn rhad ac am ddim.</i>
HCSLICC 7 Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn darparu'r Rhyngwrwd a chyfrifiaduron, gan gynnwys Wi-Fi, yn rhad ac am ddim.	HCSLICC 7 Mae llyfrgelloedd yng Nghymru yn darparu'r Rhyngwrwd, gan gynnwys Wi-Fi, a mynediad at gyfarpar digidol yn rhad ac am ddim ym mhob man gwasanaeth.	<i>Bydd y canllawiau'n cael eu diwygio i nodi y bydd lefel y ddarpariaeth yn dibynnu ar y math o bwynt gwasanaeth.</i>
HCSLICC 8 Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn darparu mynediad at wasanaethau, gweithgareddau diwylliannol ac adnoddau o ansawdd uchel yn y Gymraeg.	HCSLICC 8 Mae llyfrgelloedd yng Nghymru yn darparu mynediad at wasanaethau, gweithgareddau diwylliannol ac adnoddau o ansawdd uchel yn y Gymraeg.	Dim newid
HCSLICC 9 Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn gweithio mewn partneriaeth i rannu catalogau a hwyluso mynediad.	HCSLICC 9 Mae llyfrgelloedd yng Nghymru yn gweithio mewn partneriaeth i rannu catalogau a hwyluso mynediad.	Dim newid

<p>HCSLICC 10</p> <p>Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn cydweithio ag amrywiaeth o bartneriaid i hyrwyddo a darparu gwasanaethau i gynulleidfaoedd newydd ac amrywiol, gan alluogi rhagor o bobl i elwa o'r gwasanaethau hynny.</p>	<p>HCSLICC 10</p> <p>Mae llyfrgelloedd yng Nghymru yn cydweithio ag amrywiaeth o bartneriaid i hyrwyddo a darparu gwasanaethau i gynulleidfaoedd newydd ac amrywiol, gan alluogi rhagor o bobl i elwa o'r gwasanaethau hynny.</p>	<p>Dim newid</p>
<p>HCSLICC 11</p> <p>Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn ymgynghori â defnyddwyr yn rheolaidd i gasglu eu barn ar y gwasanaeth a chasglu gwybodaeth am eu hanghenion newidiol</p>	<p>HCSLICC 11</p> <p>Mae llyfrgelloedd yng Nghymru yn ymgynghori â defnyddwyr yn rheolaidd i gasglu eu barn ar y gwasanaeth a chasglu gwybodaeth am eu hanghenion newidiol</p>	<p><i>Bydd y canllawiau'n cael eu diwygio, gan ofyn i lyfrgelloedd sut y maent yn ceisio barn defnyddwyr o bell, neu a ydynt yn bwriadu gwneud hynny.</i></p> <p>Bydd y frawddeg hon yn cael ei hychwanegu i'r canllawiau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "ystyried cynnwys cwestiynau yn yr arolwg ynglŷn â'r defnydd o e-adnoddau" <p>Mae'r cwestiwn hwn yn un dewisol. Bydd diffiniad o ddefnyddwyr o bell yn cael ei ddarparu.</p>

<p>HCSLICC 12</p> <p>Bydd llyfrgelloedd yng Nghymru yn darparu mynediad at strategaeth, polisïau, amcanion a gweledigaeth y gwasanaeth llyfrgell, mewn print ac ar-lein, mewn amrywiaeth o ieithoedd fel y bo'n briodol i'r gymuned</p>	<p>HCSLICC 12</p> <p>Mae llyfrgelloedd yng Nghymru yn trefnu bod eu strategaeth, eu polisïau, eu hamcanion a'u gweledigaeth ar gyfer y gwasanaeth llyfrgelloedd ar gael i'w gweld, mewn print ac ar-lein, mewn amrywiaeth o ieithoedd fel y bo'n briodol i'r gymuned.</p>	<p><i>Bydd y canllawiau'n cael eu diwygio, gan ofyn i'r ymatebwyr gynnwys dolenni at y dogfennau hyn ar y ffurflen.</i></p>
---	---	---

Hawl Graidd Newydd

Mae'r hawl hon yn disodli DASLICC 3 ar gymorth i ddysgu a datblygu. Gan fod pob gwasanaeth yn cyflawni gofynion y Dangosydd Ansawdd hwn, ymddengos ei bod yn fwy priodol i'r agwedd hon ar y gwaith fod yn hawl graidd.

	<p>HCSLICC 13</p> <p>Mae llyfrgelloedd yng Nghymru yn darparu cymorth er mwyn helpu pobl i wella'u sgiliau digidol a'u hyder, gan gynnwys defnyddio gwasanaethau e-lywodraeth</p>	<p><i>Canllawiau</i></p> <p>Darparu cymorth anffurfiol, a sesiynau wedi'u rhaglennu pan fo cyfleusterau a chapasiti addas ar gael.</p> <p>Dylai'r math o gymorth a gynigir, a pha mor aml y cynhelir unrhyw sesiynau penodol sydd ar yr amserlen, fod yn briodol i faint y man gwasanaeth ac i anghenion y gymuned leol.</p>
--	---	--

Dangosyddion Ansawdd

<p>Mae'r dangosyddion ansawdd yn y chweched fframwaith hwn yn adeiladu ar y fframwaith blaenorol, ac yn cynnwys mesurau ychwanegol i gynnwys dulliau mesur canlyniadau ac effaith y gwasanaeth llyfrgell. Maent yn rhannu'n ddau brif fath; y rhai sy'n cael eu darparu er mwyn monitro a meincnodi perfformiad dros amser a rhwng awdurdodau, a'r rhai sydd â thargedau penodol.</p>	<p>Mae'r dangosyddion ansawdd yn y diwygiad hwn i'r chweched fframwaith yn adeiladu ar y fframwaith blaenorol, ac yn cynnwys mesurau ychwanegol i gynnwys dulliau mesur canlyniadau ac effaith y gwasanaeth llyfrgell. Maent yn rhannu'n ddau brif fath; y rhai sy'n cael eu darparu er mwyn monitro a meincnodi perfformiad dros amser a rhwng awdurdodau, a'r rhai sydd â thargedau penodol.</p>
---	--

<p>DASLICC 1 Gwneud gwahaniaeth</p> <p>Mae'r detholiad hwn o ddangosyddion yn asesu effaith defnyddio llyfrgelloedd ar fywydau pobl mewn amrywiaeth o ffyrdd. Er bod rhai yn berthnasol i feysydd eraill yn y fframwaith hwn, maent wedi'u grwpio yma gyda'i gilydd gan eu bod yn allweddol i brofiad cyffredinol y cwsmer.</p>	<p>DASLICC 1 Gwneud gwahaniaeth</p> <p>Mae'r detholiad hwn o ddangosyddion yn asesu effaith defnyddio llyfrgelloedd ar fywydau pobl mewn amrywiaeth o ffyrdd. Er bod rhai yn berthnasol i feysydd eraill yn y fframwaith hwn, maent wedi'u grwpio yma gyda'i gilydd gan eu bod yn allweddol i brofiad cyffredinol y cwsmer.</p>	<p><i>Bydd y canllawiau'n egluro y dylai'r gwasanaeth adrodd am y DASLICC hwn unwaith yn ystod y cyfnod 2022-23 i 2024-25.</i></p>
---	---	--

<p>Bydd awdurdodau yn adrodd am y canlynol, o leiaf unwaith yn y cyfnod tair blynedd:</p> <p>a) canran yr oedolion sy'n credu bod defnyddio'r llyfrgell wedi'u helpu i ddatblygu sgiliau newydd;</p> <p>b) canran y bobl ifanc sy'n meddwl bod defnyddio'r llyfrgell yn eu helpu i ddysgu a chael gwybod pethau;</p> <p>c) canran yr oedolion sydd wedi cael gwybodaeth ddefnyddiol ynghylch iechyd a lles yn y llyfrgell;</p> <p>d) canran yr oedolion sy'n teimlo bod y llyfrgell yn lle diogel a chroesawgar i ymweld â hi;</p> <p>e) canran yr oedolion sy'n credu bod y llyfrgell wedi gwneud gwahaniaeth i'w bywydau.</p> <p>Caiff data ei gasglu o holiaduron i ddefnyddwyr sy'n oedolion ac yn blant, a dylid cynnal yr arolygon yn unol ag arferion ystadegol da, o leiaf unwaith yn ystod cyfnod tair blynedd y fframwaith hwn. Rhoddir arweiniad i awdurdodau ynghylch cynnal yr arolwg a geiriad y cwestiynau i sicrhau bod modd cymharu. Wrth gyfrif, ni ddylid cynnwys ymatebwyr sy'n ateb 'ddim yn berthnasol' neu 'ddim yn gwybod'.</p>	<p>Bydd awdurdodau yn adrodd am y canlynol, o leiaf unwaith yn y cyfnod tair blynedd:</p> <p>a) canran yr oedolion sy'n credu bod defnyddio'r llyfrgell wedi'u helpu i ddatblygu sgiliau newydd;</p> <p>b) canran y bobl ifanc sy'n meddwl bod defnyddio'r llyfrgell yn eu helpu i ddysgu a chael gwybod pethau;</p> <p>c) canran yr oedolion sydd wedi cael gwybodaeth ddefnyddiol ynghylch iechyd a lles yn y llyfrgell;</p> <p>d) canran yr oedolion sy'n teimlo bod y llyfrgell yn lle diogel a chroesawgar i ymweld â hi;</p> <p>e) canran yr oedolion sy'n credu bod y llyfrgell wedi gwneud gwahaniaeth i'w bywydau.</p> <p>Caiff data eu casglu o holiaduron i ddefnyddwyr sy'n oedolion ac yn blant, a dylid cynnal yr arolygon yn unol ag arferion ystadegol da, o leiaf unwaith yn ystod cyfnod tair blynedd y fframwaith hwn. Rhoddir arweiniad i awdurdodau ynghylch cynnal yr arolwg a geiriad y cwestiynau i sicrhau bod modd cymharu. Wrth gyfrif, ni ddylid cynnwys ymatebwyr sy'n ateb 'ddim yn berthnasol' neu 'ddim yn gwybod'.</p>	
---	---	--

<p>Gall awdurdodau gynnal arolygon yn amlach os dymunant ac adrodd yn unol â hynny.</p>	<p>Caiff awdurdodau gynnal arolygon yn amlach os dymunant ac adrodd yn unol â hynny.</p>	
<p>DASLICC 2 Bodlonrwydd cwsmeriaid</p> <p>Mae bodlonrwydd cwsmeriaid yn elfen allweddol o berfformiad llyfrgell. Fel yn achos y dangosyddion sy'n ymwneud ag effaith llyfrgell (DA 1), mae rhai o'r rhain yn berthnasol i feysydd eraill y fframwaith hwn, ond maent wedi'u grwpio yma gyda'i gilydd gan eu bod yn allweddol i brofiad cyffredinol y cwsmer.</p> <p>Bydd awdurdodau'n adrodd am y canlynol:</p> <p>a) canran yr oedolion sy'n credu bod y dewis o lyfrau sydd ar gael yn y llyfrgell a ddefnyddir ganddynt yn 'dda iawn' neu'n 'dda';</p> <p>b) canran yr oedolion sy'n credu bod safon y gofal cwsmeriaid yn y llyfrgell a ddefnyddir ganddynt yn 'dda iawn' neu'n 'dda';</p> <p>c) canran yr oedolion sy'n credu bod y cyfleusterau TG yn y llyfrgell a ddefnyddir ganddynt yn 'dda iawn' neu'n 'dda';</p>	<p>DASLICC 2 Bodlonrwydd cwsmeriaid</p> <p>Mae bodlonrwydd cwsmeriaid yn elfen allweddol o berfformiad llyfrgell. Fel yn achos y dangosyddion sy'n ymwneud ag effaith llyfrgell (DA 1), mae rhai o'r rhain yn berthnasol i feysydd eraill y fframwaith hwn, ond maent wedi'u grwpio yma gyda'i gilydd gan eu bod yn allweddol i brofiad cyffredinol y cwsmer.</p> <p>Bydd awdurdodau'n adrodd am y canlynol o leiaf unwaith yn ystod y cyfnod adrodd o dair blynedd:</p> <p>a) canran yr oedolion sy'n credu bod y dewis o lyfrau sydd ar gael yn y llyfrgell a ddefnyddir ganddynt yn 'dda iawn' neu'n 'dda';</p> <p>b) canran yr oedolion sy'n credu bod safon y gofal cwsmeriaid yn y llyfrgell a ddefnyddir ganddynt yn 'dda iawn' neu'n 'dda';</p> <p>c) canran yr oedolion sy'n credu bod y cyfleusterau TG yn y llyfrgell a ddefnyddir ganddynt yn 'dda iawn' neu'n 'dda';</p>	<p><i>Bydd y canllawiau'n egluro y dylai'r gwasanaeth adrodd am y DASLICC hwn unwaith yn ystod y cyfnod 2022-23 i 2024-25..</i></p>

<p>d) canran yr oedolion sy'n credu bod y llyfrgell a ddefnyddir ganddynt yn 'dda iawn' neu'n 'dda' yn gyffredinol; e) sgôr gyffredinol allan o ddeg ar gyfartaledd a roddwyd gan ddefnyddwyr 16 oed neu iau i'r llyfrgell a ddefnyddir ganddynt.</p> <p>Caiff data ei gasglu o holiaduron i ddefnyddwyr sy'n oedolion ac yn blant, a dylid cynnal yr arolygon yn unol ag arferion ystadegol da, o leiaf unwaith yn ystod cyfnod tair blynedd y fframwaith hwn.</p> <p>Sylweddolir nad yw pob awdurdod am ddefnyddio casgliad offer arolwg CIPFA PLUS (y mae'r dangosyddion uchod wedi'u codi ohono), a dosbarthir canllawiau i sicrhau bod awdurdodau sy'n dewis defnyddio eu harolygon eu hunain yn cael canlyniadau y gellir eu cymharu ag eraill. Gall awdurdodau gynnal arolygon yn amlach os dymunant ac adrodd yn unol â hynny wedi'u codi ohono), a dosbarthir canllawiau i sicrhau bod awdurdodau sy'n dewis defnyddio eu harolygon eu hunain yn cael canlyniadau y gellir eu cymharu ag eraill. Gall awdurdodau gynnal arolygon yn amlach os dymunant ac adrodd yn unol â hynny.</p>	<p>d) canran yr oedolion sy'n credu bod y llyfrgell a ddefnyddir ganddynt yn 'dda iawn' neu'n 'dda' yn gyffredinol; e) sgôr gyffredinol allan o ddeg ar gyfartaledd a roddwyd gan ddefnyddwyr 16 oed neu iau i'r llyfrgell a ddefnyddir ganddynt.</p> <p>Caiff data eu casglu o holiaduron i ddefnyddwyr, yn oedolion ac yn blant, a dylid cynnal yr arolygon yn unol ag arferion ystadegol da, o leiaf unwaith yn ystod cyfnod tair blynedd y fframwaith hwn. Caiff canllawiau eu cyhoeddi er mwyn sicrhau bod awdurdodau sy'n dewis defnyddio eu harolygon eu hunain yn cael canlyniadau y gellir eu cymharu ag eraill. Caiff yr awdurdodau gynnal arolygon yn amlach os dymunant ac adrodd yn unol â hynny.</p>	
--	--	--

<p>DASLICC 3 Cymorth ar gyfer datblygiad unigol (Targed)</p> <p>Dylai llyfrgelloedd wneud yn siŵr fod y gwasanaethau canlynol yn cael eu cynnig yn yr holl fannau gwasanaeth sefydlog sydd ar agor am 10 awr yr wythnos neu fwy:</p> <p>a) cymorth sylfaenol i ddefnyddio'r seilwaith TGCh a gynigir (gan gynnwys y rhwydwaith Wi-Fi) a chymorth i gael gafael ar y rhychwant o adnoddau gwybodaeth electronig sydd ar gael;</p> <p>b) hyfforddiant i wella sgiliau llythrennedd, rhifedd, digidol a gwybodaeth, a chymorth i ddatblygu neu wella gallu i ganfod a chael mynediad at adnoddau priodol yn effeithlon ac yn effeithiol; gwerthuso gwybodaeth yn feirniadol; a chymhwyso gwybodaeth yn briodol i amcanion pellach, megis addysg, cyflogaeth, iechyd a lles.</p> <p>Gellid datblygu rhaglenni hyfforddi a'u cyflwyno gyda phartneriaid priodol y tu allan i'r gwasanaeth llyfrgell;</p>	<p>Nid yw DASLICC 3 yn cael ei ddefnyddio bellach. Fe'i disodlwyd gan HCSLICC 13 newydd.</p>	
---	--	--

c) cymorth i ddefnyddwyr gael gafael ar adnoddau e-lywodraeth lleol a chenedlaethol;
d) rhaglenni/gweithgareddau datblygu darllenwyr ar gyfer oedolion a phlant.

Dylai fformat y cymorth a gynigir, a pha mor aml y cynhelir unrhyw sesiynau penodol a drefnir, fod yn briodol o ystyried maint y man gwasanaeth ac anghenion y gymuned leol.

<p>DASLLCC 4 Cymorth ar gyfer iechyd a lles (Targed)</p> <p>a) Bydd llyfrgelloedd yn sicrhau bod y gwasanaethau canlynol yn cael eu cynnig ym mhob man gwasanaeth sefydlog sydd ar agor am 10 awr yr wythnos neu fwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. Cynllun Llyfrau Llesol Cymru II. Casgliad penodol ar iechyd a lles III. Gwybodaeth am ffyrdd o fyw iachach ac ymddygiad iach – taflenni, llyfrau ac ati IV. Cyfeirio at wasanaethau iechyd a lles <p>b) Mae awdurdodau i adrodd sawl man gwasanaeth sefydlog ar agor am 10 awr yr wythnos neu fwy y mae'r gwasanaethau canlynol ar gael yn rheolaidd ynddynt:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Grwpiau Darllen ar y Cyd (darllen yn uchel gyda'i gilydd) 	<p>DASLLCC 4 Cymorth ar gyfer iechyd a lles (Targed)</p> <p>a) Bydd llyfrgelloedd yn sicrhau bod y gwasanaethau canlynol yn cael eu cynnig ym mhob man gwasanaeth sefydlog sydd ar agor am 10 awr yr wythnos neu fwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Y Cynllun Darllen yn Well ii. Casgliad penodol ar iechyd a lles iii. Gwybodaeth am ffyrdd iachach o fyw ac ymddygiad iach – taflenni, llyfrau etc iv. Cyfeirio at wasanaethau iechyd a lles <p>b) Bydd yr awdurdodau yn nodi yn yr adroddiad sawl man gwasanaeth sefydlog sydd ar agor am 10 awr yr wythnos neu fwy lle mae'r gwasanaethau a ganlyn ar gael yn rheolaidd:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Grwpiau Darllen ar y Cyd (darllen yn uchel gyda'i gilydd) 	<p><i>Bydd y canllawiau'n nodi y gall y rhain gynnwys digwyddiadau a gaiff eu harwain gan y llyfrgelloedd eu hunain a hefyd ddigwyddiadau a gynhelir gan neu ar y cyd â sefydliadau sy'n bartneriaid.</i></p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> ii. Clybiau llyfrau (trafod llyfr penodol) iii. Canser Macmillan neu bartneriaethau eraill yn ymwneud â gwybodaeth iechyd iv. Gwasanaethau Dementia Gyfeillgar v. Gweithgareddau ymwybyddiaeth iechyd meddwl 	<ul style="list-style-type: none"> ii. Clybiau llyfrau (trafod llyfr penodol) iii. Partneriaethau gwybodaeth am iechyd iv. Gwybodaeth am wasanaethau eraill megis cymorth gyda iechyd meddwl, cymorth ar gyfer gofalwyr, a grwpiau eraill, gwasanaethau sy'n ystyriol o ddementia v. Adrodd Straeon a Rhigymanau i Fabanod <p>Bydd gofyn i'r llyfrgelloedd adrodd am:</p> <p>c) sawl gwaith y benthycwyd teitlau o'r gyfres Darllen yn Well yng Nghymru.</p> <p>d) a oes unrhyw aelod o staff yn cael ei enwi'n gydlynedd iechyd a lles ar ran y gwasanaeth, a bod hynny wedi'i gynnwys yn ei ddisgrifiad swydd.</p>	
<p>DASLICC 5 Hyfforddiant i ddefnyddwyr</p> <p>Mae'r dangosydd hwn yn asesu i ba raddau y mae sesiynau a gynigir yn cyd-fynd ag angen yn lleol, ac effaith y sesiynau hynny ar y cyfranogwyr. Dylid</p>	<p>DASLICC 5 Cymorth i ddefnyddwyr</p> <p>Mae'r dangosydd hwn yn asesu i ba raddau y mae sesiynau a gynigir yn cyd-fynd â'r angen yn lleol, ac effaith y sesiynau hynny ar y cyfranogwyr. Dylid</p>	

<p>cynnwys sesiynau datblygu darllenwyr; sesiynau sgiliau llythrennedd, rhifedd, gwybodaeth a digidol; sesiynau TGCh, a.y.y.b., gan gynnwys sesiynau a drefnir ar y cyd ag asiantaethau partner. Gall hyfforddiant i ddefnyddwyr fod â chynulleidfa gyffredinol, neu gall fod wedi'i dargedu at is-grwpiau penodol yn y boblogaeth e.e. plant, gofalwyr, pobl ddi-waith, ac ati. Gall fod angen cofrestru ymlaen llaw i'r sesiynau, neu gallent fod yn agored i bawb ar sail galw heibio. Dylid hefyd gynnwys sesiynau a adroddir o dan DASLLCC 4.</p> <p>Bydd awdurdodau'n adrodd:</p> <p>a) cyfanswm y nifer a fynychodd sesiynau hyfforddi defnyddwyr sydd wedi'u cynnal ac/neu eu trefnu ymlaen llaw gan y gwasanaeth llyfrgell yn ei fannau gwasanaeth ei hun neu mewn lleoliadau eraill o fewn yr awdurdod yn ystod y flwyddyn, wedi'i rannu â'r boblogaeth breswyl, a'i luosi â 1,000;</p> <p>b) canran y rhai sydd wedi mynychu'r sesiynau hyn a ddywedodd fod mynychu wedi'u helpu i gyflawni eu hamcanion;</p> <p>c) nifer y cwsmeriaid sydd wedi cael cymorth drwy gael hyfforddiant anffurfiol</p>	<p>cynnwys sesiynau datblygu darllenwyr; sesiynau sgiliau llythrennedd, rhifedd, gwybodaeth a digidol; sesiynau TGCh, a.y.y.b., gan gynnwys sesiynau a drefnir ar y cyd ag asiantaethau partner. Gall cymorth i ddefnyddwyr fod â chynulleidfa gyffredinol, neu gall fod wedi'i dargedu at is-grwpiau penodol o'r boblogaeth e.e. plant, gofalwyr, pobl ddi-waith, ac ati.</p> <p>Gall fod angen cofrestru ymlaen llaw ar gyfer y sesiynau, neu gallent fod yn agored i bawb ar sail galw heibio. Dylid hefyd gynnwys sesiynau a adroddir o dan DASLICC 4.</p> <p>Bydd yr awdurdodau'n adrodd am:</p> <p>a) y cyfanswm a fynychodd sesiynau hyfforddi ffurfiol a drefnwyd ymlaen llaw a/neu a gynhaliwyd gan y gwasanaeth llyfrgelloedd yn ei fannau gwasanaeth ei hun neu mewn lleoliadau eraill yn ardal yr awdurdod yn ystod y flwyddyn, wedi'i rannu â'r boblogaeth breswyl, a'i luosi â 1,000;</p> <p>b) canran y rheini a fynychodd y sesiynau hynny a ddywedodd eu</p>	
--	---	--

<p>yn ystod y flwyddyn, wedi'i rannu â'r boblogaeth breswyl, a'i luosi â 1,000.</p> <p>Yn ddelfrydol, dylai rhan b) y dangosydd hwn darddu o ffurflen adborth syml a roddir i bawb a fynychodd sesiwn, er y gall fod yn seiliedig ar sesiynau yn ystod un cyfnod samplu neu fwy. Gall rhan c) y dangosydd ddod o samplu. Rhoddir arweiniad i awdurdodau i sicrhau cysondeb wrth adrodd</p>	<p>bod wedi'u helpu i gyflawni eu hamcanion;</p> <p>c) nifer y cwsmeriaid a gynorthwywyd drwy gael cymorth anffurfiol yn ystod y flwyddyn, wedi'i rannu â'r boblogaeth breswyl, a'i luosi â 1,000.</p> <p>Yn ddelfrydol, dylai rhan b) o'r dangosydd hwn ddeillio o ffurflen adborth syml a roddir i bawb sy'n bresennol mewn sesiwn, er y gall fod yn seiliedig ar sesiynau yn ystod un neu fwy o gyfnodau samplu.</p> <p>Gellir darparu'r wybodaeth yn rhan c) o'r dangosydd drwy samplu. Bydd canllawiau'n cael eu rhoi i'r awdurdodau er mwyn sicrhau cysondeb wrth adrodd</p>	
--	--	--

<p>DASLICC 6 Nifer y defnyddwyr yn mynychu digwyddiadau llyfrgell (Targed)</p> <p>Diben y dangosydd hwn yw amcangyfrif pa mor atyniadol yw digwyddiadau llyfrgell i'r boblogaeth y mae'r llyfrgell i'w gwasanaethu, ac i ba raddau y mae digwyddiadau o'r fath yn bodloni angen lleol.</p> <p>a) Bydd awdurdodau'n adrodd am gyfanswm y nifer a fynychodd digwyddiadau a gweithgareddau a drefnwyd gan y gwasanaeth llyfrgell yn ei fannau gwasanaeth ei hun neu mewn lleoliadau eraill o fewn yr awdurdod yn ystod y flwyddyn, wedi'i rannu â'r boblogaeth breswyl, a'i luosi â 1,000.</p> <p>Mae digwyddiadau yn cynnwys yr holl ddigwyddiadau sydd â bwriad llenyddol, diwylliannol neu addysgol, e.e. ymweliadau gan awduron, grwpiau darllen, trafodaethau llenyddol, gweithdai llythrennedd digidol a gwybodaeth, gweithdai hel achau, llythrennedd iechyd, llythrennedd ariannol, chwilio am swydd ac ati. Mae digwyddiadau yn benodol ar gyfer plant</p>	<p>DASLLCC 6 Nifer y defnyddwyr yn mynychu digwyddiadau llyfrgell (Targed)</p> <p>Diben y dangosydd hwn yw amcangyfrif pa mor atyniadol yw digwyddiadau llyfrgell i'r boblogaeth y mae'r llyfrgell i'w gwasanaethu, ac i ba raddau y mae digwyddiadau o'r fath yn bodloni angen lleol.</p> <p>a) Bydd awdurdodau'n adrodd am gyfanswm y nifer a fynychodd digwyddiadau a gweithgareddau a drefnwyd gan y gwasanaeth llyfrgell yn ei fannau gwasanaeth ei hun neu mewn lleoliadau eraill o fewn yr awdurdod yn ystod y flwyddyn, wedi'i rannu â'r boblogaeth breswyl, a'i luosi â 1,000.</p> <p>Mae digwyddiadau yn cynnwys yr holl ddigwyddiadau sydd â bwriad llenyddol, diwylliannol neu addysgol, e.e. ymweliadau gan awduron, grwpiau darllen, trafodaethau llenyddol, gweithdai llythrennedd digidol a gwybodaeth, gweithdai hel achau, llythrennedd iechyd, llythrennedd ariannol, chwilio am swydd ac ati. Mae digwyddiadau yn benodol ar gyfer plant wedi'u cynnwys, megis adrodd stori,</p>	<p><i>Bydd y canllawiau'n nodi y dylid cynnwys digwyddiadau a gynhelir gan sefydliadau eraill neu mewn partneriaeth â nhw.</i></p> <p><i>Bydd gofynion arbennig yn cael eu diffinio yn y canllawiau.</i></p>
--	--	--

<p>wedi'u cynnwys, megis adrodd stori, barddoniaeth, cerddoriaeth. Dylid cynnwys digwyddiadau a gynhelir gan sefydliadau partner mewn cydweithrediad â'r gwasanaeth llyfrgell.</p> <p>b) Bydd llyfrgelloedd yn sicrhau bod digwyddiadau neu weithgareddau ar gyfer pobl sydd ag anghenion arbennig yn cael eu cynnig ym mhob man gwasanaeth sefydlog sydd ar agor am 10 awr yr wythnos neu fwy. Gellir hyrwyddo'r digwyddiadau neu weithgareddau yn benodol ar gyfer grŵp bwriadol, neu fod yn agored i bawb, ond bod ganddynt grŵp targed clir mewn golwg.</p> <p>Gall gofynion arbennig gynnwys nam corfforol ac amhariad ar iechyd, anfantais economaidd (e.e. di-waith hirdymor), gwahaniaethau diwylliannol (e.e. siaradwyr anffodrol, newydd-ddyfodiaid), cefndir addysgol, neu amgylchiadau eraill sydd angen gwasanaethau llyfrgell arbennig. Dylai awdurdodau roi enghreifftiau penodol o ddigwyddiadau o'r fath a rhestru cydweithio â sefydliadau a</p>	<p>barddoniaeth, cerddoriaeth. Dylid cynnwys digwyddiadau a gynhelir gan sefydliadau partner mewn cydweithrediad â'r gwasanaeth llyfrgell.</p> <p>b) Bydd llyfrgelloedd yn sicrhau bod digwyddiadau neu weithgareddau ar gyfer pobl sydd ag anghenion arbennig yn cael eu cynnig ym mhob man gwasanaeth sefydlog sydd ar agor am 10 awr yr wythnos neu fwy. Gellir hyrwyddo'r digwyddiadau neu weithgareddau yn benodol ar gyfer grŵp bwriadol, neu fod yn agored i bawb, ond bod ganddynt grŵp targed clir mewn golwg.</p> <p>Gall gofynion arbennig gynnwys nam corfforol ac amhariad ar iechyd, anfantais economaidd (e.e. di-waith hirdymor), gwahaniaethau diwylliannol (e.e. siaradwyr anffodrol, newydd-ddyfodiaid), cefndir addysgol, neu amgylchiadau eraill sydd angen gwasanaethau llyfrgell arbennig. Dylai awdurdodau roi enghreifftiau penodol o ddigwyddiadau o'r fath a rhestru cydweithio â sefydliadau a phartneriaid cynhwysiant cymdeithasol perthnasol.</p>	
--	--	--

phartneriaid cynhwysiant cymdeithasol perthnasol.		
--	--	--

<p>DASLLCC 7 Lleoliad mannau gwasanaeth</p> <p>Ni wneir unrhyw amod ynghylch lleiafswm oriau agor llyfrgelloedd sefydlog (fesul safle), fodd bynnag gofynnir i awdurdodau ystyried pa mor ymarferol a hyfyw yw mannau gwasanaeth sydd ar agor am lai na 10 awr yr wythnos. Yn yr un modd, ni wneir unrhyw amod ynghylch pa mor hir y mae llyfrgell deithiol mewn arhosfan neu ba mor aml y mae'n mynd yno, ond disgwylir y bydd llyfrgelloedd teithiol yn ymweld â phob arhosfan a drefnwyd o leiaf 12 gwaith y flwyddyn.</p> <p>Bydd awdurdodau yn sicrhau eu bod yn bodloni'r meini prawf canlynol o ran lleoliad mannau gwasanaeth ac arosfannau llyfrgelloedd teithiol, yn ôl dwysedd eu poblogaeth:</p> <table border="1" data-bbox="208 1042 775 1369"> <thead> <tr> <th>Dwysedd y boblogaeth</th> <th>% yr aelwydydd</th> <th>Pellter o'r llyfrgell</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>20 neu ragor o bobl i bob hectar:</td> <td>O leiaf 95%</td> <td>o fewn 2 milltir i fan gwasanaeth sefydlog</td> </tr> <tr> <td>Mwy nag 1 person ond llai</td> <td>O leiaf 75%</td> <td>o fewn 2.5 milltir (neu 10 munud o</td> </tr> </tbody> </table>	Dwysedd y boblogaeth	% yr aelwydydd	Pellter o'r llyfrgell	20 neu ragor o bobl i bob hectar:	O leiaf 95%	o fewn 2 milltir i fan gwasanaeth sefydlog	Mwy nag 1 person ond llai	O leiaf 75%	o fewn 2.5 milltir (neu 10 munud o	<p>DASLLCC 7 Lleoliad mannau gwasanaeth</p> <p>Ni wneir unrhyw amod ynghylch lleiafswm oriau agor llyfrgelloedd sefydlog (fesul safle), fodd bynnag gofynnir i awdurdodau ystyried pa mor ymarferol a hyfyw yw mannau gwasanaeth sydd ar agor am lai na 10 awr yr wythnos. Yn yr un modd, ni wneir unrhyw amod ynghylch pa mor hir y mae llyfrgell deithiol mewn arhosfan neu ba mor aml y mae'n mynd yno, ond disgwylir y bydd llyfrgelloedd teithiol yn ymweld â phob arhosfan a drefnwyd o leiaf 12 gwaith y flwyddyn.</p> <p>Bydd awdurdodau yn sicrhau eu bod yn bodloni'r meini prawf canlynol o ran lleoliad mannau gwasanaeth ac arosfannau llyfrgelloedd teithiol, yn ôl dwysedd eu poblogaeth:</p> <table border="1" data-bbox="808 1042 1375 1369"> <thead> <tr> <th>Dwysedd y boblogaeth</th> <th>% yr aelwydydd</th> <th>Pellter o'r llyfrgell</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>20 neu ragor o bobl i bob hectar:</td> <td>O leiaf 95%</td> <td>o fewn 2 milltir i fan gwasanaeth sefydlog</td> </tr> <tr> <td>Mwy nag 1 person ond llai</td> <td>O leiaf 75%</td> <td>o fewn 2.5 milltir (neu 10 munud o</td> </tr> </tbody> </table>	Dwysedd y boblogaeth	% yr aelwydydd	Pellter o'r llyfrgell	20 neu ragor o bobl i bob hectar:	O leiaf 95%	o fewn 2 milltir i fan gwasanaeth sefydlog	Mwy nag 1 person ond llai	O leiaf 75%	o fewn 2.5 milltir (neu 10 munud o	<p><i>Bydd y canllawiau'n cael eu diwygio er mwyn cynnwys:</i></p> <p><i>Os ydych yn darparu Gwasanaeth Llyfrgell yn y Cartref o ddrws i ddrws, dylech amlinellu'r meini prawf a ddefnyddir er mwyn i bobl gael manteisio arno; faint o bobl sydd yn y categori hwn?</i></p>
Dwysedd y boblogaeth	% yr aelwydydd	Pellter o'r llyfrgell																		
20 neu ragor o bobl i bob hectar:	O leiaf 95%	o fewn 2 milltir i fan gwasanaeth sefydlog																		
Mwy nag 1 person ond llai	O leiaf 75%	o fewn 2.5 milltir (neu 10 munud o																		
Dwysedd y boblogaeth	% yr aelwydydd	Pellter o'r llyfrgell																		
20 neu ragor o bobl i bob hectar:	O leiaf 95%	o fewn 2 milltir i fan gwasanaeth sefydlog																		
Mwy nag 1 person ond llai	O leiaf 75%	o fewn 2.5 milltir (neu 10 munud o																		

nag 20 i bob hectar:		amser teithio ar drafnidiaeth gyhoeddus) i fan gwasanaeth sefydlog, neu o fewn ¼ milltir i arhosfan llyfrgell deithiol	nag 20 i bob hectar:		amser teithio ar drafnidiaeth gyhoeddus) i fan gwasanaeth sefydlog, neu o fewn ¼ milltir i arhosfan llyfrgell deithiol	
1 person neu lai i bob hectar:	O leiaf 70%	o fewn 3 milltir (neu 15 munud o amser teithio ar drafnidiaeth gyhoeddus) i fan gwasanaeth sefydlog, neu o fewn ¼ milltir i arhosfan llyfrgell deithiol.	1 person neu lai i bob hectar:	O leiaf 70%	o fewn 3 milltir (neu 15 munud o amser teithio ar drafnidiaeth gyhoeddus) i fan gwasanaeth sefydlog, neu o fewn ¼ milltir i arhosfan llyfrgell deithiol.	

<p>DASLICC 8 Defnyddio llyfrgell</p> <p>Gofynnir am saith elfen i fesur y defnydd a wneir ar lyfrgell, sy'n cynnwys defnyddio'r adnoddau ffisegol ac electronig a ddarperir. Gyda'i gilydd, maent yn asesu llwyddiant y llyfrgell o ran denu defnyddwyr i'w wasanaethau.</p> <p>Bydd awdurdodau'n adrodd:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) cyfanswm nifer yr ymweliadau i lyfrgelloedd yn ystod y flwyddyn, wedi'i rannu â'r boblogaeth breswyl, a'i luosi â 1,000; b) cyfanswm nifer yr ymweliadau allanol i wefan llyfrgelloedd yn ystod y flwyddyn wedi'i rannu â nifer y boblogaeth breswyl, a'i luosi â 1,000; c) cyfanswm nifer y benthycwyr gweithredol wedi'i rannu â nifer y boblogaeth breswyl, a'i luosi â 1,000. d) cyfanswm nifer aelodau'r llyfrgell e) cyfanswm nifer y llyfrau a fenthycwyd (oedolion a phlant ar wahân) f) cyfanswm nifer yr eitemau clyweledol a fenthycwyd 	<p>DASLICC 8 Defnydd o'r llyfrgell</p> <p>Gofynnir am chwe elfen i fesur y defnydd a wneir o'r llyfrgell, sy'n cynnwys defnyddio'r adnoddau ffisegol ac electronig a ddarperir. Gyda'i gilydd, maent yn asesu llwyddiant y llyfrgell o ran denu pobl i ddefnyddio'i gwasanaethau.</p> <p>Bydd yr awdurdodau'n adrodd am:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Mae'r dangosydd hwn ar gyfanswm yr ymweliadau â llyfrgelloedd wedi cael ei ddileu; b) cyfanswm yr ymweliadau allanol â gwefan y llyfrgell yn ystod y flwyddyn, wedi'i rannu â nifer y boblogaeth breswyl, a'i luosi â 1,000; c) cyfanswm y benthycwyr gweithredol wedi'i rannu â nifer y boblogaeth breswyl, a'i luosi â 1,000. d) Cyfanswm aelodau'r llyfrgell e) cyfanswm y llyfrau a fenthycwyd (oedolion a phlant ar wahân) f) cyfanswm yr eitemau clyweledol a fenthycwyd g) cyfanswm yr eitemau electronig a lawrlwythwyd. 	<p><i>Yn achos y gwasanaethau hynny sy'n defnyddio'r System Rheoli Llyfrgelloedd a rennir (LMS), bydd yr wybodaeth hon yn cael ei chynhyrchu gan y System honno.</i></p>
--	--	--

<p>g) cyfanswm nifer yr eitemau electronig a lawrlwythwyd.</p> <p>Y data i'w ddefnyddio yw'r rhai yr adroddwyd amdanynt i CIPFA yn eu ffurflen llyfrgelloedd cyhoeddus hwy.</p>	<p>Y data y dylid eu defnyddio yw'r data yr adroddir amdanynt i CIPFA ar eu ffurflen nhw ar gyfer llyfrgelloedd cyhoeddus.</p>	
---	--	--

<p>DASLLCC 9 Deunydd darllen cyfoes a phriodol</p> <p>Mae'r dangosydd hwn a'r un dilynol wedi'u cynllunio i sicrhau bod buddsoddi digonol a chydbwysedd priodol mewn adnoddau ar draws gwahanol rannau'r gymuned.</p> <p>a) Dylai awdurdodau llyfrgell sicrhau naill ai o leiaf 243 eitem am bob 1,000 o bobl yn y boblogaeth breswyl neu wario o leiaf £2,180 am bob 1,000 o bobl yn y boblogaeth breswyl bob blwyddyn.</p> <p>Mae llyfrau ac e-lyfrau, cyfnodolion, deunydd clyweledol ac adnoddau electronig oll wedi'u cynnwys.</p> <p>Dylai awdurdodau gynnwys eu cyfraniad i brynu mewn consortiwm os yw hynny'n berthnasol.</p> <p>b) Bydd awdurdodau llyfrgell yn adrodd canran y gyllideb deunyddiau sydd wedi'i wario ar adnoddau i blant.</p>	<p>DASLLCC 9 Deunydd darllen cyfoes a phriodol</p> <p>Diben y dangosydd hwn a'r un nesaf yw sicrhau bod digon o buddsoddiad a chydbwysedd priodol o ran adnoddau ar draws gwahanol rannau'r gymuned.</p> <p>a) Dyma'r gyfradd gaffael isaf un y dylai'r awdurdodau llyfrgelloedd ei sicrhau: poblogaeth o lai na 25000 = 250 fesul 1000/y flwyddyn poblogaeth rhwng 25000 – 50000 = 225 fesul 1000/y flwyddyn poblogaeth o fwy na 50000 = 200 fesul mil/y flwyddyn.</p> <p>b) Bydd yr awdurdodau llyfrgelloedd yn adrodd am ganran y gyllideb ddeunyddiau sy'n cael ei gwario ar adnoddau i blant.</p> <p>c) Bydd yr awdurdodau llyfrgelloedd yn adrodd am ganran y gwariant ar e-adnoddau.</p>	<p><i>Bydd y canllawiau'n cael eu diwygio i nodi bod llyfrau ac e-lyfrau, cyfnodolion, deunydd clyweledol ac adnoddau electronig i gyd yn cael eu cynnwys.</i></p> <p><i>Pan fo hynny'n berthnasol, dylai'r awdurdodau gynnwys eu cyfraniad nhw i'r hyn a brynir drwy gonsortiw.</i></p> <p><i>Mae'r targed caffael yn seiliedig ar ganllawiau'r IFLA ar gyfer gwasanaethau llyfrgelloedd Cyhoeddus, 2il argraffiad diwygiedig. Gweler tudalen 78. <u>IFLA Repository: IFLA Public Library Service Guidelines (2nd, completely revised edition)</u></i></p>
--	--	---

<p>DASLICC 10 Adnoddau yn Gymraeg</p> <p>Cynlluniwyd y dangosydd hwn i sicrhau bod deunyddiau yn y Gymraeg yn cael eu darparu yn unol â gofynion lleol a nodweddion cymdeithasol-demograffig y boblogaeth.</p> <p>a) Dylai awdurdodau sicrhau naill ai o leiaf 4% o'r gyllideb deunyddiau, neu, o leiaf £750 am bob 1,000 o bobl yn y boblogaeth breswyl sy'n siarad Cymraeg.</p> <p>Bydd awdurdodau hefyd yn adrodd:</p> <p>b) Cyfanswm yr eitemau Cymraeg sy'n cael eu benthyg am bob 1,000 o bobl yn y boblogaeth breswyl sy'n siarad Cymraeg.</p>	<p>DASLICC 10 Adnoddau yn y Gymraeg</p> <p>Diben y dangosydd hwn yw sicrhau bod deunyddiau yn y Gymraeg yn cael eu darparu yn unol â gofynion lleol a nodweddion cymdeithasol-demograffig y boblogaeth.</p> <p>a) Dylai'r awdurdodau sicrhau eu bod yn defnyddio o leiaf 4% o'r gyllideb deunyddiau at y diben hwn.</p> <p>Bydd yr awdurdodau hefyd yn adrodd am:</p> <p>b) Cyfanswm yr adnoddau Cymraeg sy'n cael eu benthyg am bob 1,000 o bobl yn y boblogaeth breswyl sy'n siarad Cymraeg.</p>	
--	---	--

<p>DASLLCC 11 Mynediad ar-lein (Targed)</p> <p>a) Dylai pob llyfrgell sefydlog ddarparu</p> <ul style="list-style-type: none">(i) O leiaf un ddyfais sy'n rhoi mynediad i'r cyhoedd i'r Rhyngrwyd ac i gynnwys digidol ar y rhwydwaith. Mae cyfrifiaduron, gliniaduron, llechi a dyfeisiau symudol eraill oll wedi'u cynnwys.(ii) Mynediad Wi-Fi i ddefnyddwyr ddod â'u gliniaduron neu ddyfeisiau symudol eu hunain. <p>b) Bydd awdurdodau yn adrodd ar gyfanswm nifer y dyfeisiau sy'n rhoi mynediad i'r Rhyngrwyd i'r cyhoedd sydd ar gael</p> <ul style="list-style-type: none">(i) mewn llyfrgelloedd sefydlog, am bob 10,000 o'r boblogaeth breswyl(ii) mewn llyfrgelloedd teithiol.	<p>DASLICC 11 Nid yw'r dangosydd hwn yn cael ei ddefnyddio bellach oherwydd iddo gael ei gynnwys yn Hawl Graidd 7.</p>	
--	--	--

Mae cyfrifiaduron, gliniaduron, llechi a dyfeisiau symudol eraill oll wedi'u cynnwys.

- c) Bydd awdurdodau yn adrodd canran yr amser a neilltuwyd ar gyfer defnyddio offer TGCh sy'n cynnig mynediad i'r cyhoedd sydd wedi'i ddefnyddio mewn gwirionedd gan y defnyddwyr. Dylai'r rhain gael eu cydgrynhoi ar draws yr holl lyfrgelloedd yn yr awdurdod, gan gynnwys y llyfrgelloedd teithiol.

<p>DASLLCC 12 Cyflenwi ceisiadau (Targed)</p> <p>Mae'r dangosydd hwn yn mesur effeithlonrwydd y gwasanaeth llyfrgelloedd cyhoeddus i ymateb i geisiadau am ddeunydd nad yw ar gael ar unwaith.</p> <p>Dylai awdurdodau sicrhau'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none">a) o leiaf 64% y ceisiadau am ddeunyddiau yn cael eu hysbysu i'r defnyddiwr eu bod ar gael o fewn 7 diwrnod calendr i wneud y cais;b) o leiaf 79% y ceisiadau am ddeunyddiau yn cael eu hysbysu i'r defnyddiwr eu bod ar gael o fewn 15 diwrnod calendr i wneud y cais. <p>Caiff ceisiadau am ddeunydd cyn eu cyhoeddi eu cyfrif o'r dyddiad cyhoeddi. Rhaid cynnwys deunydd nad yw'n eiddo i'r llyfrgell ond a geir trwy eu prynu neu trwy fenthylg rhwng llyfrgelloedd.</p>	<p>Nid yw DASLICC 12 yn cael ei ddefnyddio bellach</p>	
---	--	--

<p>DASLLCC 13 Lefelau staffio a chymwysterau (Targed)</p> <p>(i) Rhaid i awdurdodau llyfrgell sicrhau lefel staffio ar gyfer y gwasanaeth o 3.6 (cyfwerth ag amser llawn) am bob 10,000 o'r boblogaeth breswyl. Mae staff nad ydynt yn gweithio yn uniongyrchol i ddarparu gwasanaethau llyfrgell, e.e. glanhawyr, wedi'u heithrio. Dylid cynnwys staff wedi'u talu o gyllideb y gwasanaeth llyfrgell yn unig.</p> <p>(ii) Ni ddylai cyfanswm nifer y staff (cyfwerth ag amser llawn) sydd â chymwysterau cydnabyddedig mewn llyfrgellyddiaeth, gwyddor gwybodaeth neu reoli gwybodaeth am bob 10,000 o'r boblogaeth breswyl syrthio yn is na 0.65. Gellir cynnwys staff sydd â chymwysterau mewn meysydd cytras, megis TGCh, rheoli hamdden neu dreftadaeth neu addysg a dysgu, yn y cyfrifiadau os oes ganddynt swyddi sy'n gofyn am y cymwysterau hynny, a phan fo'r cymwysterau sydd ganddynt yn berthnasol i'w rolau a'u swyddogaethau presennol yn y gwasanaeth llyfrgell. Dylid cynnwys</p>	<p>DASLLCC 13 Lefelau staffio a chymwysterau (Targed)</p> <p>(i) Rhaid i'r awdurdodau llyfrgelloedd sicrhau lefel staffio o 3.6 (cyfwerth ag amser llawn) ar gyfer y gwasanaeth fesul pob 10,000 o'r boblogaeth breswyl. Nid yw staff nad ydynt yn gweithio'n uniongyrchol i ddarparu gwasanaethau llyfrgell, e.e. glanhawyr, yn cael eu cynnwys yn y rhif hwn. Dim ond staff a delir o gyllideb y gwasanaeth llyfrgelloedd y dylid eu cynnwys.</p> <p>(ii) Ni ddylai cyfanswm y staff (cyfwerth ag amser llawn) sydd â chymwysterau cydnabyddedig mewn llyfrgellyddiaeth, gwyddor gwybodaeth neu reoli gwybodaeth fod yn is na 0.65 fesul pob 10,000 o'r boblogaeth breswyl. Wrth gyfrifo, ceir cynnwys staff â chymwysterau mewn meysydd cytras, megis TGCh, rheoli hamdden neu dreftadaeth, neu addysg a dysgu os ydynt mewn swyddi yn y llyfrgell lle mae angen y cymwysterau hynny, a phan fo'r cymwysterau sydd ganddynt yn berthnasol i'w rolau a'u swyddogaethau presennol yn y</p>	<p>Am wybodaeth ar Fuddsoddi mewn Gwirfoddolwyr, gweler Home - Investing in Volunteers</p>
--	---	--

<p>staff wedi'u talu o gyllideb y gwasanaeth llyfrgell yn unig.</p> <p>(iii) Rhaid i reolwr gweithredol dynodedig y gwasanaeth llyfrgell, naill ai fod â chymwysterau cydnabyddedig mewn llyfrgellyddiaeth, gwyddor gwybodaeth neu reoli gwybodaeth, neu, fod wedi gwneud hyfforddiant perthnasol mewn rheolaeth llyfrgell o fewn y tair blynedd diwethaf.</p> <p>Bydd awdurdodau hefyd yn adrodd:</p> <p>a) ymhle y mae safle'r swydd hon yn strwythur rheoli'r awdurdod lleol;</p> <p>b) y swydd sydd gan y llyfrgellydd proffesiynol uchaf ei safle (os yw'n wahanol); ac</p> <p>c) ymhle y mae'r swydd honno yn strwythur rheoli'r awdurdod lleol.</p> <p>(iv) Dylai o leiaf 1% o gyfanswm oriau gwaith staff gael ei dreulio mewn hyfforddiant a datblygiad personol/proffesiynol yn ystod y flwyddyn. Dylid annog holl staff y llyfrgell i ymgymryd â hyfforddiant a</p>	<p>gwasanaeth llyfrgelloedd. Dim ond staff a delir o gyllideb y gwasanaeth llyfrgelloedd y dylid eu cynnwys.</p> <p>(iii) Rhaid bod gan reolwr gweithredol dynodedig y gwasanaeth llyfrgelloedd naill ai gymwysterau cydnabyddedig mewn llyfrgellyddiaeth, gwyddor gwybodaeth neu reoli gwybodaeth, neu rhaid ei fod wedi gwneud hyfforddiant perthnasol mewn rheoli llyfrgelloedd o fewn y tair blynedd diwethaf.</p> <p>Bydd yr awdurdodau hefyd yn adrodd am:</p> <p>a) ymhle yn strwythur rheoli'r awdurdod lleol y mae'r swydd hon;</p> <p>b) y swydd sydd gan y llyfrgellydd proffesiynol uchaf ei safle (os yw'n wahanol); ac</p> <p>c) ymhle yn strwythur rheoli'r awdurdod lleol y mae'r swydd honno.</p> <p>(iv) Dylai o leiaf 2% o gyfanswm oriau gwaith staff gael ei dreulio yn hyfforddi ac yn datblygu'n bersonol/broffesiynol yn ystod y flwyddyn. Dylid annog holl staff y</p>	
--	---	--

<p>datblygiad perthnasol i'w rôl a'u cyfrifoldebau, ac i wella eu sgiliau.</p> <p>(v) Gall awdurdodau llyfrgell gynnig cyfle i aelodau'r gymuned wirfoddoli, i gefnogi gwasanaethau ychwanegol mewn llyfrgelloedd wedi'u rheoli a'u rhedeg gan yr awdurdod llyfrgell. Gall cyfleoedd o'r fath, er enghraifft, wella sgiliau bywyd a chyflogadwyedd unigolion, gan gyfrannu at fynd i'r afael â chanlyniadau tlodi.</p> <p>Pan fo'r gymuned yn rhan o ddarparu'r gwasanaeth llyfrgell mewn cangen, rydym yn disgwyl bod staff ar gyflog yn gweithio ochr yn ochr â'r gwirfoddolwyr yn y llyfrgell, am beth o'r amser o leiaf.</p> <p>Mae'n rhaid i awdurdodau llyfrgell sy'n defnyddio gwirfoddolwyr i ddarparu gwasanaethau ychwanegol 'yn fewnol' (yn hytrach nag mewn llyfrgelloedd wedi'u rheoli gan y gymuned) sicrhau'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bod cydlynnydd gwirfoddolwyr penodol o blith staff proffesiynol parhaol y gwasanaeth llyfrgell yn cydlynu'r rhannau hynny o'r gwasanaeth sy'n cynnwys gweithwyr gwirfoddol; 	<p>llyfrgell i ymgymryd â hyfforddiant a datblygiad perthnasol i'w rôl a'u cyfrifoldebau, ac i wella eu sgiliau.</p> <p>(v) Gall awdurdodau llyfrgelloedd gynnig cyfle i aelodau'r gymuned wirfoddoli, i gefnogi gwasanaethau ychwanegol mewn llyfrgelloedd sy'n cael eu rheoli a'u rhedeg gan yr awdurdod llyfrgelloedd. Gall cyfleoedd o'r fath, er enghraifft, wella sgiliau bywyd a chyflogadwyedd unigolion, gan gyfrannu at ganlyniadau wrth fynd i'r afael â thlodi.</p> <p>Pan fo'r gymuned yn chwarae rhan mewn darparu'r gwasanaeth llyfrgell mewn cangen, rydym yn disgwyl i staff cyflogedig weithio ochr yn ochr â'r gwirfoddolwyr yn y llyfrgell, am rywfaint o'r amser.</p> <p>Mae'n rhaid i awdurdodau llyfrgelloedd sy'n defnyddio gwirfoddolwyr i ddarparu gwasanaethau ychwanegol 'yn fewnol' (yn hytrach nag mewn llyfrgelloedd a reolir gan y gymuned) sicrhau'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bod cydlynnydd gwirfoddolwyr penodol o blith staff proffesiynol parhaol y gwasanaeth llyfrgelloedd yn cydlynu'r rhannau 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • bod pob gwirfoddolwr yn derbyn disgrifiad ysgrifenedig o'i rôl; • y bodlonir gofynion cyfreithiol ar gyfer pob gwirfoddolwr mewn perthynas â'u rôl; • bod hyfforddiant cynefino a hyfforddiant parhaus yn cael eu rhoi i'r holl wirfoddolwyr; • bod gwirfoddolwyr yn cael eu goruchwyllo'n briodol; ac • eu bod wedi cyflawni, neu wrthi'n gweithio tuag at, achrediad Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr. <p>Bydd awdurdodau'n adrodd:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) cyfanswm nifer y gwirfoddolwyr ar draws y flwyddyn b) cyfanswm nifer oriau gwirfoddolwyr yn ystod y flwyddyn c) a oes ganddynt statws achrediad sy'n gysylltiedig â'r Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol/NOS neu a ydynt yn gweithio tuag at yr achrediad hwn. <p>Er mwyn bodloni'r dangosydd hwn yn rhannol, sylwer bod yn rhaid i'r gwasanaeth gyflawni o leiaf tair o'r pum</p>	<p>hynny o'r gwasanaeth lle defnyddir gweithwyr gwirfoddol;</p> <ul style="list-style-type: none"> • bod pob gwirfoddolwr yn cael disgrifiad ysgrifenedig o'i rôl; • y bodlonir gofynion cyfreithiol ar gyfer pob gwirfoddolwr mewn perthynas â'i rôl; • bod hyfforddiant cynefino a hyfforddiant parhaus yn cael eu rhoi i'r holl wirfoddolwyr; • bod gwirfoddolwyr yn cael eu goruchwyllo'n briodol; • eu bod wedi ennill, neu wrthi'n gweithio tuag at ennill, achrediad Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr. <p>Bydd yr awdurdodau'n adrodd am:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) cyfanswm y gwirfoddolwyr ar draws y flwyddyn b) cyfanswm oriau'r gwirfoddolwyr yn ystod y flwyddyn c) a oes ganddynt achrediad sy'n gysylltiedig â'r Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol/NOS neu a ydynt yn gweithio tuag at ennill yr achrediad hwnnw. <p>Er mwyn bodloni'r dangosydd hwn yn rhannol, sylwer bod yn rhaid i'r gwasanaeth gyflawni o leiaf dair o'r pum</p>	
--	--	--

elfen, gan gynnwys (iii) sy'n gysylltiedig
â chymwysterau'r rheolwr gweithredol.

elfen, gan gynnwys (iii) sy'n gysylltiedig
â chymwysterau'r rheolwr gweithredol.

<p>DASLLCC 14 Gwariant gweithredol</p> <p>Yn yr hinsawdd economaidd sydd ohoni, ni chredir ei bod yn briodol gosod targed ar gyfer gwariant llyfrgell, ond parheir i graffu'n fanwl ar y gwariant ar y gwasanaeth llyfrgelloedd cyhoeddus.</p> <p>Bydd awdurdodau'n adrodd:</p> <ul style="list-style-type: none">a) cyfanswm y gwariant refeniw am bob 1,000 o'r boblogaeth breswyl;b) canrannau'r cyfanswm hwn a wariwyd ar staff, deunyddiau ac adnoddau gwybodaeth, cynnal a chadw, atgyweirio ac adnewyddu offer ac adeiladau, a chostau gweithredol eraill;c) cyfanswm gwariant cyfalaf am bob 1,000 o'r boblogaeth breswyl. <p>Dylai awdurdodau sy'n llenwi ffurflen llyfrgelloedd cyhoeddus CIPFA ddefnyddio'r un data yma.</p>	<p>DASLLCC 14 Gwariant gweithredol</p> <p>Yn yr hinsawdd economaidd sydd ohoni, ni chredir ei bod yn briodol gosod targed ar gyfer gwariant ar lyfrgelloedd, ond byddwn yn parhau i graffu'n fanwl ar wariant ar y gwasanaeth llyfrgelloedd cyhoeddus.</p> <p>Bydd yr awdurdodau'n adrodd am:</p> <ul style="list-style-type: none">a) cyfanswm y gwariant refeniw fesul pob 1,000 o'r boblogaeth breswyl;b) canrannau'r cyfanswm hwn a wariwyd ar staff, deunyddiau ac adnoddau gwybodaeth, ar gynnal a chadw, atgyweirio ac adnewyddu offer ac adeiladau, a chostau gweithredol eraill;c) Dilëwyd y rhan hon o'r dangosydd.	
---	---	--

<p>DASLLCC 15 Cost am bob ymweliad</p> <p>Mae'r dangosydd hwn yn ddefnyddiol wrth gyfiawnhau gwario arian cyhoeddus, gan roi procsi ar gyfer gwerth am arian, ond mae'n rhaid ei ddehongli ar y cyd â dangosyddion demograffig a dangosyddion ansawdd yn ymwneud â defnydd. Mae'n mesur cost y gwasanaeth llyfrgell mewn cysylltiad â nifer yr ymweliadau â llyfrgelloedd, gan gynnwys ymweliadau rhithwir.</p> <p>Bydd awdurdodau'n adrodd:</p> <ul style="list-style-type: none">• Cyfanswm y gwariant ar staff llyfrgell a deunyddiau, net yr incwm a gynhyrchwyd, wedi'i rannu â swm nifer yr ymweliadau corfforol â safleoedd llyfrgell (gan gynnwys rhai teithiol) yn ogystal â nifer yr ymweliadau â gwefan y llyfrgell yn ystod y flwyddyn. <p>Dylai awdurdodau sy'n llenwi ffurflen llyfrgelloedd cyhoeddus CIPFA ddefnyddio'r un data yma. Cyfrifir y gymhareb yn awtomatig o'r data a ddarperir gan ddangosyddion eraill</p>	<p>Nid yw DASLICC 15 yn cael ei ddefnyddio bellach.</p>	
---	---	--

<p>DASLLCC 16 Oriau agor (Targed)</p> <p>(i) Dylai llyfrgelloedd cyhoeddus Cymru sicrhau cyfanswm oriau agor dan ofal staff (staff cyflogedig a/neu wirfoddolwyr) ledled yr holl fannau gwasanaeth a weinyddir gan yr awdurdod nad yw'n llai na 120 awr y flwyddyn am bob 1,000 o'r boblogaeth breswyl.</p> <p>(ii) Bydd awdurdodau yn adrodd cyfanswm oriau agor heb fod dan ofal staff ledled yr holl fannau gwasanaeth a weinyddir gan yr awdurdod am bob 1,000 o'r boblogaeth breswyl.</p> <p>(iii) Mae rhan hon y dangosydd yn ymwneud â pha mor ddigonol yw rhaglen cynnal a chadw'r gwasanaeth llyfrgell a'i strategaeth staffio.</p> <p>Bydd awdurdodau'n adrodd:</p>	<p>DASLLCC 16 Oriau agor (Targed)</p> <p>(i) Dylai llyfrgelloedd cyhoeddus Cymru sicrhau nad yw cyfanswm yr oriau agor dan ofal staff (staff cyflogedig a/neu wirfoddolwyr) ar draws yr holl fannau gwasanaeth a weinyddir gan yr awdurdod yn llai na 120 awr y flwyddyn fesul pob 1,000 o'r boblogaeth breswyl.</p> <p>(ii) Bydd yr awdurdodau yn adrodd am gyfanswm yr oriau agor heb staff ar ddyletswydd fesul pob 1,000 o'r boblogaeth breswyl ar draws yr holl fannau gwasanaeth a weinyddir gan yr awdurdod</p> <p>(iii) Dilëwyd y rhan hon o'r dangosydd.</p>	
---	---	--

a) cyfanswm nifer yr oriau yr oedd mannau gwasanaeth sefydlog wedi'u cau heb gynllunio gwneud hynny neu mewn argyfwng oherwydd diffyg yn yr adeilad neu staff ddim ar gael, a chyfrifo'r cyfanswm fel canran o gyfanswm yr oriau a gynlluniwyd i fod ar agor ar gyfer yr holl fannau gwasanaeth sefydlog yn ystod y flwyddyn;

b) nifer arosfannau'r llyfrgell deithiol ac/neu wasanaethau cludo i'r cartref a gollwyd o ganlyniad i ddiffyg yn y cerbyd neu oherwydd nad oedd staff ar gael, fel canran o gyfanswm nifer arosfannau'r llyfrgell deithiol ac/neu wasanaethau cludo i'r cartref a gynlluniwyd yn ystod y flwyddyn.

Nid yw peidio ag agor ar adeg oriau a drefnwyd o ganlyniad i dywydd gwael, neu unrhyw achos arall y tu hwnt i reolaeth y llyfrgell, yn cael eu cynnwys.

